1931.

Rok 1931 byl velmi nepříznivý.

Leden začal mlhami a mírnými mrazy 1 - 6°C, které se stupňovaly až na -14°C 12. I. Pod vrstvou sněhu napadlého koncem roku 1930 byla půda zmrzlá, což neslouží ozimům ozimů. 16. a 17. bylo mírně + 3°C, začalo vlhnout a pak až do konce měsíce bylo počasí nestálé: střídavě mrazíky, jíní, sníh, vlhnutí, mlhy. 31. I. napadlo asi 15 cm sněhu, byla dobrá sanice.

Také únor byl nestálý. 6. a 7. II. napadlo přes 30 cm sněhu, pak zase mlhy, mrazíky, sníh. 16. - 22. bylo mírně, silně vlhlo, 23. nový sníh - 25 cm - pak tálo až do konce února. Následkem takového počasí řádila chřipka. Polní zvěř trpěla velkým hladem, nemohouc se pro spousty sněhu dostati k potravě.

Březen byl mimořádně chladný s mrazy až - 14°C - na sv. Josefa bylo - 6°C. 11. a 29. velké sněhové vánice, 30. mráz - 9°C. Takový březen byl před 39 lety.

I duben byl chladný s mrazy až - 5° C. Koncem dubna ovocné stromy ještě spí.

Po takové dlouhé a nestálé zimě byly ozimy velmi špatné, poškozené jednak sněhovou plísní, více však jarními mrazy. Mnoho ozimů bylo nutno zaorat. V důsledku toho zdražilo na jaře žito na 1q až o 50 Kč.

Květen byl velmi pěkný. V druhé polovici května byla denně vedra až +29° C ve stínu.

Také v červnu a červenci byla taková vedra. Deště bylo celkem málo, takže žita a pšenice podesýchaly a jařiny místy žloutly suchem. Sklizeň slámy byla velmi slabá. Sucho škodilo i pícninám. Jetel byl řídký a krátký, tráva na lukách řídká, jakost velmi dobrá. Celková sklizeň zklamala. Již mnoho let nebyla tak špatná. Proti létům normálním byla slabší u žita a pšenice asi o 23% až 30% i více, u ječmene o 16%, u ovsa o 11%. Většina rolníků - malorolníci všichni - museli slámu přikupovat 1q 40 Kč. V náhradu slabé sklizně zrna přikupovali kukuřici 1q 90 Kč.

Ceny obilí stouply, ceny dobytka klesly.

Srpen začal počasím velmi pěkným a teplým (5. a 6. bylo až + 32° C odp. ve stínu). Od 9. srpna začaly deště, jež trvaly až do konce měsíce, byl to nejdeštivější srpen za posledních 10 let. Pršelo 21 dní, vichřice byly v 5 dnech. Po deštivém srpnu začátkem září rostlo v lesích mnoho hub. Od 10. - 29. září byly deště s chladným počasím. Zaselo jen málo.

Říjen byl pěkný, polním pracím příznivý. Od 24. října nastalo nevlídné, sychravé počasí: mlhy a deště, 30. a 31. října sněhové vánice. Již 1. listopad měl úplně zimní vzhled - bylo jako o vánocích - 4° C mrazu, dále mlhavé počasí až do 21., od 22. listopadu až do konce roku mrazy -1° - 8° C.

14. ledna vrátil se z ruského zajetí po 16½ letech ze světové války Vojtěch Hladík.

18. ledna konala se bouřlivá schůze obec. zastupitelstva při projednávání obec. rozpočtu na rok 1931 pro položku 600.000 Kč na stavbu nové školy, za níž 5 členů obec. zastupitelstva občan. bloku opustilo schůzi,

ježto tato položka byla ve schůzi o. z. konané dne 26. prosince 1930 většinou hlasů zamítnuta.

21. lečna ve schůzi obec. zastupitelstva jednáno znovu o této položce s tímž výsledkem jako ve schůzi 18. I. – Edvardu Staňkovi, výměnkáři z č. 19 pronajat k chovu ryb obec. rybník „Pivovárek" na 6 let 1. II. 1931 – 31. I. 1937. – Stavební místa na rodinné domky u silnice k Ropotícím odprodána občanům: Horkovi Bedř. a Buriánovi Frant., 1 m² po 3 Kč.

30. lečna † rolnice Frant. Sochorová z čísla 16 ve stáří 57 let.

5. února † sělnice Barbora Palová, 86 r.

11. " † sělník Alois Křčma, 70 let star.

22. " ve schůzi obec. zastup. projednány a schváleny obecní a školní účty za r. 1930.

1. března obec. zast. odprodalo staveb. místo Jindř. Chytkovi u silnice k Ropotícím a Jos. Doležalovi ve Žmolách.

13. března první prolet včel.

15. " v ob. zast. usneseno: 1.) stavba spojovací silnice Kralice – Otradice

2.) člen obec. zastup. Jos. Ryšánek jménem str. republ., živnost. a lidové žádal starostu obce, „aby dal obec. účty 1930 obec. fin. komisi znovu k prohlédnutí a položka: diety vyplacené účet. adjunktovi o. ú. Maláskovi - byla zařazena do účtů školních, diety až zaplatí, kdo jmenovaného pozval."

22. a 29. března schůze o. z. přerušeny odchodem členů oposice (str. rep., živnost. a lid.) z důvodu, že starosta obce nevyhověl jich žádosti ze schůze 15. III.

1. dubna ve schůzi o. z. 1.) vyslovil člen o. z. Jos. Ryšánek starostovi obce nedůvěru 2.) schválen byl (zem. výborem vrácený) ob. rozpočet 1931 až na položku 600.000 Kč na stavbu nové školy, která byla zamítnuta z důvodů hospodář. krise většinou členů ob. zast. již ve schůzi o. z. 26. XII. 1930. Členové oposice opustili schůzi, zbylí členové (str. soc. dem. a komun.) projednávali ob. rozpočet r. 1931, dále (již po 5tě) a ve všech položkách jej schválili, i zamítnutých 600.000 Kč.

5. dubna ve schůzi ob. zast. vytýkali členové oposice, že tato schůze nebyla právoplatně svolána, člen Jos. Ryšánek vyslovil starostovi obce znovu nedůvěru a že je v trestním vyšetřování,

členové oposice opustili schůzi, zbyli schválili podmínky ředitelství pošt a telegr. ke zřízení telefonní (linky a) hovorny v místě.

2. dubna bylo viděti úplné zatmění měsíce - začátek o 20. hod., konec o 21 h. 52 min.

7. dubna † Adolf Vala, horník z čís. 7, 36 r. stár, člen obec. rady, bývalý ruský legionář. Za velké účasti obecenstva a s doprovodem býv. ruských, francouz. a ital. legionářů pohřben 9. IV.

12. dubna ve schůzi obec. zastup. 1.) podána oposici stížnost, že schůze tato nebyla zákonně svolána. Člen o.z. Jos. Ryšánek žádal starostu obce, aby prohlásil schůzi za důvěrnou z důvodů k přítomným posluchačům nečlenům, aby se mohlo důvěrně jednati, zároveň vyslovil znovu starostovi nedůvěru. 2.) usneseno 13 hlasy proti 1, neschválení výpůjčky 600.000 Kč na stavbu školy. 3.) usneseno nepřijati resignaci str. republ. a lidové pro neuvedení důvodů 4.) schváleny obec. účty za r. 1930 5.) uděleno domovské právo dělníku Fr. Klímovi z čís. 102 6.) svoleno ke zřízení kina v Sokolovně.

20. dubna † Ludv. Široký, pensista z č. 74 stár 70 r.

26. dubna ve schůzi o. z. usneseno 1.) vyhověti žádosti řid. uč. Jos. Mlejnka ze Sedlece k přeložení do Kralic, 2.) přistoupiti za člena národohospodář. svazu západomoravského.

6. května první jarní bouře.

24. " schůze ob. zast. přerušena odchodem členů opposice při jednání o výpůjčku 600.000 Kč na stavbu školy.

27. května ve schůzi o. z. usneseno 1.), aby výpůjčka 600.000 Kč na stavbu školy předána byla k projednání míst. škol. radě 2.) vzato na vědomí, že min. soc. péče poskytlo na opravu místního kostela 10.000 Kč. 3.) usneseno opraviti obec. chudobinec, jehož strop hrozí sesutím.

7. června počátek senoseče.

10. a 11. června bouře s deštěm, 18. větrová vichřice brala kopky sena, lámala stromy aj.

21. června ve schůzi ob. zast. usneseno: 1.) provésti stavbu spojovací silnice Kralice - Sudice „Žlebem" k mlýnu p. Fritze za přispění zúčastněných: obce kralické a březnické a mlynáře Fritze, 2.) věnovati na opravu míst. kostela 10.000 Kč 3.) přijata resignace členů str. republ. a lidové

v důvodu nedůvěry k starostovi obce, 4.) vzato na vědomí, že obdrží obec z Baťova fondu obnos 4.000 Kč na telefonní hovornu.

29. června ve schůzi ob. zast. vyslovují členové str. republ., lidové a komunistické starostovi obce nedůvěru pro jeho stranické jednání a žádají, aby to bylo do 3 dnů oznámeno okres. úřadu, 2.) str. komunistů ohlašuje resignaci všech členů v o.z.

13. a 28. července bouře s ledem.

12. července ve schůzi o.z. jednáno znovu o stavbě spojovací silnice Kralice - Sučice „Žlebem" k mlýnu Fritrovu, k čemuž tento se uvolil věnovati obnos 11.500 Kč, dále se zavazuje dáti obci kralické na opravu této silnice všechny náhrady za škody způsobené jemu projížděním jeho dvorem občany březnickými, dále, že ponechá obci kralické vyjednávání s lesním družstvem v Březníku

11. července počátek žní; skončeny 8. srpna.

30. června započato s opravou kostela, která dokončena byla 6. září srpna 1931 nákladem 40.095 Kč

16. srpna v seření obec. zastupitelstva: 1.) vytýká člen o.z. Jos. Ryšánek starostovi obce, že bez usnesení o.z. povolil sol. str. soc. dem na

návsi u Kouřilových místo k zábavě ač i jiná korporace o místo žádala. Vyslovuje mu nedůvěru pro jeho stranické jednání a navrhuje, aby mu od přítomných byla vyslovena nedůvěra, což se stalo 10 hlasy proti 2. Tak byl starosta vybídnut, aby předal řízení schůze náměstkovi a sám opustil místnost. Když náměstek schůzi převzal, navrhl její přerušení a oznámil, že 10 členů o.z. (republ., lid., komun.) složí mandáty a nebudou navštěvovati schůze po dobu úřadování dosavad. starosty., což všemi 10 hlasy schváleno proti 2. Náměstek ještě vytkl starostovi, že již vícekráte nerespektoval a neřídil se usnesením o.z., což potvrzeno 10 hlasy. Toto usnesení bude hlášeno deputaci okres. úřadu.

24. srpna započato s kosením luk.

27. " se schůzi o.z. přednesl náměstek Jos. Vytiska výsledek jednání deputace u o. úř. V této schůzi opět vyslovena starostovi nedůvěra 10 hlasy a členové tito opustili schůzi.

6. září svolal starosta schůzi o.z., k níž se nedostavil dostatečný počet členů.

OBECNÍ ÚŘAD v KRALICÍCH u Brna Polit. okres Třebíč.

8. září první mráz.

9. " ve schůzi o.z. žádá člen o.z. Cyril Vala, aby starosta předal řízení schůze náměstkovi. Když nevyhověl, opustili členové oposice schůzi. Zbývající 4členové usnesli se odprodati stavební místo z ob. pozemku č.p. Vikt. Jaškovi 1m² za 2·50 Kč, Jindř. Chytkovi 1m² za 3 Kč.

12. září počátek podzimního setí.

15. " " vybírání brambor.

22. " po resignaci 10členů o.z. rozpuštěno bylo o.ú. ob. zast. a ustanovena správní komise. Členové: Jos. Vytiska, Cyr. Vala, Rajm. Chmelka, Ad. Malý. Předsedou jmenován Cyril Vala.

26. září úplné zatmění měsíce od ½8 h. večer.

27. " ve schůzi o.z. vyhlášeno rozpuštění o.z. Starosta Ad. Malý měl v této schůzi předati vedení obce (všechny úřed. spisy, obec. hospodářství atd) správní komisi. Do schůze se však nedostavil a obec. peci osobně nepředal nikomu. Obec. sluha na vyhlášení přinesl od manželky býv. starosty klíč od ob. pokladny, deníky, likvidační záznam s přílohami a stavební plány.

Od tohoto času spravuje obec správní komise.

24. října dokončeno opožděné setí.

28. " první divadel. představení v Sokolovně.

8. listopadu volba nov. obec. zastupitelstva.

V seznamech voličských bylo zapsáno 481 voličů, z těch volilo 454 v.

Kandidátek bylo sedm a to:

čís. 1. čsl. soc. dem., kteří obdrželi . . . hlasů 106,
" 2. váleč. poškozenci, sirotci etc. . . . " 20,
" 3. občanské sdružení . . . . . " 46,
" 4. republ. str. zemědělc. a malorolníků " 109,
" 5. čsl. živnost. – obchod. str. středostav. " 76,
" 6. " lidová strana . . . . . " 28,
" 7. " komunistická str. . . . . " 69.

Do obec. zastupitelstva zvoleni byli z kandid.

čís. 1: Malý Adolf z čís. 100, člen, Motl Jos. z č. 2 náhrad.
Rozmi Jan " 64, " Dvořák Aug. z č. 99 " ,
Vala Jos " 125 " , Klíma K., č. 96 "
Dosek Frant. " 105.

čís 2.: Stojan Fr., z čís. 129, člen, Rousová M. z č. 112 "
" 3: Musil Fr., z č. 126 " , Mešpor K. z č. 109 "
" 4: Franěk Jan, z č. 5, člen, Vala Fr. č. 7, náhr. ,
Ryšánek Jos. č. 11, " , Malý Ant. č. 28, " ,
Vala Cyril č. 34, " , Jašek Ad. č. 14, "
Báňa Fr., č. 12, " Vaverka Fr. z č. 41, " .

čís. 5: Vybíral Fr., č. 90, člen, Křčma Marc. č. 59, náhr.
Chmelka Rajm. č. 58, " , Křikava K. č. 73, "
čís. 6: Měcháček Jan, č. 40, člen, Šmarda Vinc., č. 35, "
" 7: Vytiska Jos., č. 71, " , Široký Jak., č. 31, "
Franěk Cyril, č. 29, " , Jašek Jos., č 20, "

8. prosince obec. zastup. provedlo volby starosty a obec. rady. Starostou obce zvolen byl rolník Cyril Vala č. 34, náměstkem dělník Ad. Malý č. 100. Členové obec. rady: Vala Cyr, Franěk Jan, Vytiska Jos., Vybíral Fr., Malý Ad.

Musil Frant.

26. prosince ustavující schůze ob. zastup., v níž provedeny byly volby obec. komisí a pokladníka, jímž zvolen rolník Měcháček Jan. Knihovníkem zvolen Alfred Mevrtal, ř. uč. v. v. Do knihovní rady a osvětové komise zvoleni: Měcháček Jan, Jašek Jos. č. 20, Motl Jos. č. 22, do letopisecké komise: Alfred Mevrtal, kronikářem, Musil Fr. a Vybíral Fr., členové, do krestního senátu: Vytiska Jos., Musil Frant., do živelní komise: Němec Karel, Rozum Jan, Vala Fr., Ryšánek Jos., do stavební kom.: Vybíral Fr., Došek Fr., Báňa Fr., Ryšánek Jos., Vala Jos., Franěk Cyr, do finanční komise: Němec Karel, Měspor Karel,

Svoboda Theodor, Pálenský Fr., Šmarda Vinc.,
Dvořák Aug., Voda Frant., z těchto zvolen před-
sedou Němec Karel.

Počet obyvatel k 31. prosinci 1931:

860.

V roce 1931 narodilo se 20 osob, zemřelo
9 osob, sňatků bylo 6.

Do zdejší školy chodí 135 dětí, do měš-
ťanské 17 a do střední 3, všichni školou
povinní.

Tanečních zábav bylo 9, divadel 6.
Mzda zemědělských dělníků činila denně 6-8 Kč
a strava, u živnosten. a průmyslových 30 Kč i více.

Úroda po 1 ha: u pšenice 20 q zrna, 18 q slámy,
u žita 10 " , 9 " ,
u ovsa 10 " , 12 " ,
u ječmene 16 " , 8 " ,
brambor 135 q, řepy 200 q, sena 70 q, jetele 60
Cena 1 q pšenice 140 Kč, žita 150 Kč, ovsa
100 Kč, ječmene 120 Kč, brambor 15 Kč
Jako loni i letos byla úroda ovoce slabá.
Cena ovoce: švestky 1·5 Kč, jablka 2 Kč, hrušky 2 Kč
Počet dobytka: koní , skotu , vepřů .

Vidal Jelínek
dosavadní kronikář
24/10 1933

Cena hospodářských zvířat: kůň až 4000 Kč, kráva 650 Kč, tele 3 Kč 1 kg ž.v., selé 10 Kč 1 kg ž.v., králík 12 Kč, zajíc 20 Kč

Cena masa 1 kg: hovězí 14 Kč, vepřové 16 Kč, telecí 14 Kč, sádlo 16 Kč, máslo 16 Kč, tvaroh 5 Kč, 1 vejce 50 h

Obecní rozpočet

" knihovna měla 400 svazků.

V době od 1. července do 6. září 1931 provedena byla oprava místního kostela: dána nová varba s krytinou (vyšší než dosavadní), opraveny tržené zdi kostela (severní a jižní) a příkop kolem severní zdi kostelní s odvodněním. Celkový náklad činí Kč 40.095 Kč

Dále byl opraven obec. chudobince, dána nová varba. Pro nedostatek finanč. prostředků oprava nedokončena.

Dne 1. září odešel na trvalý odpočinek na vlastní žádost ze zdravotních důvodů zdejší řídící učitel Alfred Nevrtal, který vyučoval celkem 37 roků, z toho 12 roků na zdejší škole. Při svém odchodu obdržel od školních úřadů pochvalné uznání za dlouholeté a úspěšné působení ve školní službě. Již dříve obdržel 4 pochvalná uznání za trvalé velmi uspokojivé působení ve škole.

V posledním roce jeho působení vyskytl se v rodné obci denunciant (- - -

který ze msty, podporován sobě rovnými, chtěl jej připraviti o chléb a to jen za vše dobré, co vykonal ve škole a obci. Leč spravedlnost a pravda zvítězila nad nepravdou a mstou a zbožné přání uživačů se nesplnilo k jich velkému zklamání. Smutným zjevem však jest, že právě v jeho rodné obci našly se charaktery takové, jakých v žádném z dřívějších jeho působišť nebylo, kde všude byl ctěn a vážen a dosud od svých bývalých žáků s vděčností vzpomínán.

Od 1. září 1931 ustanovena byla na zdejší škole def. učitelkou Frant. Manová z Mohelna.

Ve školním roce 1931-32 vedla zatímně správu školy zdejší učitelka Ludmila Křivá.

V roce 1931 velmi rušivě zasáhla do všech oborů výroby hospodářská krise, jež postihuje celý svět. Pro nedostatek odbytu vyrobeného zboží omezovaly továrny výrobu, propouštěly dělnictvo, kim množil se každým dnem počet nezaměstnaných, na jichž podporu stát vynakládá miliony peněz. A nikdo neví jak z toho vyváznouti. Není naděje na zlepšení situace. Co bude dále?